

Titel: Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090

Citation: "Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 4. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_071-shoot-wacc-1992_0005_071_Helsingfors_0090_p4_bP3_TB00002/facsimile.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

3. Imidlertid vil det vist være mest hensigtsmæssigt at gennemføre denne undersøgelse på et bestemt sprog - naturligvis under skyldig hensyntagen til de muligheder man kan møde andetsteds - og som det sprog der kan forudses mest bekendt for de fleste i denne forsamling vil jeg til dette formål bruge latin.

Jeg brugte for lidt siden vendingen "paragraffer kan være karakteriseret af tegn som og, men". Iærmed har jeg sagt noget om hvilket forhold størrelser som og, men eller et, sed står i til de omtalte størrelser. De ^{skaber} etablerer forbindelsen mellem paragraffens dele så at de sammen med og, et udgør^{er} bestemt helhed. En sådan størrelse der på et vist trin av analysen etablerer en enhed, kaldes en karakteristik, og resten av enheden som ikke er en del av karakteristikkens, kaldes tema. Denne terminologi er foreslået av Louis Hjelmslev. Først når vi kommer ned til mindre dele, møder vi størrelser der kun kan være karakteristikkens, i indholdsbeskrivelsen er det de såkaldte morfemer. Men størrelser der på et senere analysetrin indgår i temaer, kan vi udmerket på et tidligere trin av analysen have mødt som karakteristikkens. En overskrift over et kapitel er karakteristisk for denne størrelse, men ved en yderligere deling vil den vise sig at indeholde et tema, som først er tema på dette senere delingstrin.

Ifølge det hidtil sagte kan vi nu sige, at en periode er en del av et paragrafens og at den sammen med andre paragrafemødeler (= andre perioder) forbindes til en paragraf ved hjælp av en av de størrelser som hører til paragraftekarakteristikkens paradigme. Iærmed har vi defineret størrelsen periode.

4. For at erfare noget mere om perioden må vi skride til næste deling. Perioden må deles i karakteristikkens og tema. Vi tager som eksempel perioden Caesar Romanus profectus est ut triumphum habere. Der foreligger her flere muligheder for deling. Den traditionelle deling deler denne størrelse i to, nemlig Caesar Romanus profectus est